

Dré en Miranda de Beer

Het echtpaar De Beer uit Zundert behoorde dertig jaar geleden tot de gangmakers in het Belgisch-witblauwras in Nederland. Bij een fokverbod van het ras stopt het.

Activiteiten:	fokkerij
Ras:	Belgisch witblauw
Aantal stuks:	50 tot 60
Aantal hectare:	25 (mais en weiland)

Dré de Beer: 'De sector heeft geen financiële armslag om te experimenteren'

Rauwe werkelijkheid

Dré de Beer uit Zundert fokt al ruim dertig jaar Belgische blauwen. De veehouder heeft de opkomst van het ras mee geschraagd in Nederland en glorielijden beleefd. Die mooie tijd van toen heeft nu plaatsgemaakt voor grote onzekerheid.

tekst **Guy Nantier**

Ik keek er elk jaar naar uit, naar die opendeurdagen van de twee Belgische ki-stations Haliba en Linalux. Het waren echte feestdagen.' De eerste woorden van Dré de Beer (57) klinken weemoedig. De veehouder uit het Nederlandse Zundert was bij de eersten in Nederland die dertig jaar geleden witblauwen gingen fokken.

De Beer heeft, samen met voormalige stamboekvoormannen Raymond Calon en Jan Bekman, het ras mee gestalte gegeven in Nederland en glorielijden beleefd. Maar tijden veranderen. Dré de Beer: 'De collegialiteit is verdwenen. Iedereen hult zich in stilzwijgen, want we zijn concurrenten van elkaar geworden. Het lost zich vanzelf op.' Met 'het' doelt De Beer in de eerste plaats op de vleesvee-

houderij. De vergrijzing in de sector is ongekend omdat er geen of weinig bedrijfsovernames zijn, zegt hij. 'Dit jaar waren er bij onze jaarlijkse studiereis welgeteld twee jongeren van onder de dertig jaar aanwezig die dan nog hobbymatig aan de slag waren. Grote bedrijven kunnen amper het hoofd boven water houden vanwege de geringe verdienste, als die er al is.'

'Het gaat allemaal verkeerd aflopen', zucht De Beer en hij peinst hardop verder. 'De inkomsten zijn guldens gebleven, maar de kosten zijn euro's geworden.' En de veehouder somt enkele kostenposten op, zoals de entingskosten die verviervoudigd zijn.

Ook de aanhoudende kritiek van de burger en de politiek op de sector liggen

zwaar op de maag van de veehouder. 'Vroeger kon je vooruit plannen. Met deze overheid heerst de waan van de dag en het speelveld wordt steeds complexer door de vele nieuwe regeltjes.'

Ook de consument spaart de veehouder niet. 'Hij weet kwaliteitsvlees niet te waarderen en gaat voor het goedkoopste. Alle vleesboerderijen zijn een zorgboerderij geworden.'

Een verschrikking

Het gesprek richt zich op de nieuw ingezette fokkerijkoers afkalfgemak. De veehouder uit Zundert had zitting in de stuurgroep van het project 'Natuurlijke Luxe' en is mee op studiereis naar Engeland geweest om de witblauwen daar te gaan bekijken. 'We gaan in korte tijd te-

De combinatie Attribut maal Adajio of Imperial maal Adajio of omgekeerd pakt altijd goed uit op het fokbedrijf

rug naar de paardenbilletjes, weg van de de S-dikbillen. De sector kan wel van alles proberen en dat gaan we ook doen. Maar dat lukt niet binnen de gestelde termijn', waarschuwt De Beer. 'Bij een fokverbod kies ik voor de korte pijn. Liever stoppen dan langzaam doodgaan door koeien en kalveren te verliezen door getrek. Nee, een ander ras houden zegt mij niets.'

Echtgenote Miranda (51) voegt zich bij het gesprek. Tot vijf jaar terug was zij dertig jaar lang verantwoordelijk voor de zeugentak op het bedrijf. Sinds in 1997 de varkenspest uitbrak, is het met de varkenstak nooit meer goed gekomen. In 2010 gingen de laatste zeugen op het bedrijf weg. 'Dré en ik hebben er twee jaar over geprakkiseerd: wel of niet stoppen? Maar een boer is snel blij met iets en investeert opnieuw verder: automatische voeding, luchtwassers, noem maar op. Structureel kwam er in de sector geen beterschap en dan keert de twijfel terug. Je probeert je aan de goede dingen op te trekken, maar op een gegeven ogenblik is het vat leeg. Je wilt niet weten wat er door je lijf gaat als de laatste zeug het bedrijf verlaat. Een verschrikking. Met het vleesvee staan we op hetzelfde kruispunt als met de varkens toen.'

'Als je realistisch bent, moet je vandaag ook met vleesvee stoppen', besluit Dré de Beer. 'Ik tel hele dagen en hou alles bij in schriftjes. Er moet geld bij. De sector heeft geen financiële armslag om te experimenteren. Wij zijn geen multinationals.'

Eigen fokkerij

Het echtpaar uit Zundert startte de witblauwfokkerij 'van de Buisakker' in 1985

met een Fries-Hollandse melkkoe die ze lieten insemineren met een raszuivere witblauwe. 'Met de stier Vicomte du Tilleul', herinnert de Beer zich nog levendig. Het leverde een tweeling op waarmee hij verder fokte. De absorptiekruisingen met witblauw die erop volgden, leverden wisselend resultaat.

'Naast de witte kleur was bespierung toen leidend', verhaalt De Beer. 'Een witte kleur was nuttig voor de verkoop van dekstieren voor de gebruikskruising op zwartbont melkvee. Maar op het vlak van bespierung deden we met de kruisingsproducten twee stappen vooruit en één achteruit.'

De ki-stier Riant heeft veel bespierung in de dieren gebracht. Ook de dekstier Franchi ten Dreve (v. Hebreu), aangekocht bij de Vlaming Jean-Marie Schuppen uit Velm, heeft de veestapel veel vleeskwiteiten bijgebracht. 'Wij hebben nooit vaarzen of koeien aangekocht. Het is altijd eigen fokkerij geweest.' Dré de Beer behoorde twintig jaar geleden ook bij de eerste cursisten voor dhz-ki in Nederland. 'De eerste koe die ik op het bedrijf zelf heb geïnsemineerd, heeft vier dagen met de staart omhoog gelopen', zegt de Beer lachend.

De koeien worden in de winterperiode gehuisvest in een bindstal. Dat geeft overzicht en een goede controle over de dieren. 'Bovendien selecteert een bindstal de dieren op beenwerk. Alleen dieren die over goed beenwerk beschikken, maken hier carrière.' Over fokcarrière gesproken: de favoriete koe van Dré was Groomdochter Miranda. De veehouder bloedernstig: 'Een beeldschone koe, roetzwart en handmak. Maar ze heeft niks gefokt.'

De kalveren worden met kunstmelk op-

gefokt. Het jongvee tot één jaar blijft binnen vanwege betere groeiprestaties. Dat heeft Dré de Beer zelf getest. 'Ik heb zelf de proef op de som genomen door de helft van het jongvee binnen te houden en de andere helft buiten op de weide te zetten met bijvoeding. Het leverde een gewichtsverschil van 60 tot 70 kg ten voordele van het jongvee dat binnenbleef.'

Canada belofde land

Op kruissnelheid telde het bedrijf negentig kalvingen. Jaarlijks gingen twintig dekstieren weg voor de fokkerij of gebruikskruising. De reststiertjes gingen naar een afmester. De reformekoeien na drie keizersneden mest de veehouder tot op vandaag zelf af voor enkele slaggers. 'We hebben altijd gefokt naar dikker. Nu fokken we op ruime koeien – groot en lang – en opfokgemak. De focus ligt minder op de bespierung.'

Het witblauw zit diep bij Dré de Beer. Hij kan er volgens Miranda ook poëtisch over zijn. Maar als de veehouder het allemaal zou moeten overdoen, zou hij naar Canada emigreren. Bijna was het hem zeventien jaar geleden gelukt. 'Canada is door de ruimte om te ondernemen het belofde land voor rundveehouders. Alles, werkelijk alles was klaar: de visa, het bedrijf in Canada was gekocht... alles. Alleen voor het bedrijf hier kregen we niet de juiste prijs.'

De fokker rolt er berustend een sigaret bij en toont de plek waar hij 's avonds buiten gaat zitten en tuurt naar de huis-kavel met de koeien. 'Hier kan ik uren naar de blauwen kijken en genieten.' 'Canada' lees ik ook in zijn gedachten. Maar gedane zaken nemen geen keer. Ook niet voor Dré de Beer. |

